

VENSKABSPROJEKT

FEBRUAR 2023

Vi støtter og aflaster indsatte og løsladte

Venskabsprojekt: Fængsels- og løsladelsesaktiviteter

Røde Kors' fængsels- og løsladelsesaktiviteter er med til at hjælpe en særligt sårbar målgruppe tilbage på sporet.

INDHOLD

1	Baggrund	3
2	Projektet	3
	2.1 Fængselsbesøgstjenesten	3
	2.2 Primus Motor	4
	2.3 Kickstart.....	4

3	Målgruppe	6
4	Samarbejdspartnere	6
5	Støttebehov	6
6	Bag om venskabsprojekterne	6

1 BAGGRUND

I Røde Kors handler vi, når vi ser et behov – også i de danske fængsler, arrester og udslusningsfængsler, hvor vi har været til stede siden 1985. Røde Kors har tre aktiviteter på fængselsområdet: Fængselsbesøgstjenesten, Primus Motor og Kickstart. Vores aktiviteter er med til at hjælpe indsatte og løsladte i en svær tid. Vi støtter og vejleder vores målgruppe med en målsætning om, at aktiviteterne kan have en positiv effekt i forhold til f.eks. at mindske risikoen for tilbagevenden til kriminalitet. Vi er til stede i stort set samtlige fængsler, arrester og udslusningsfængsler, hvor vi med vores indsats først og fremmest gør en forskel for indsatte og løsladte, men til en vis grad også for de ansatte i kriminalforsorgen, der på grund af øget sikkerhed og generel travlhed har mindre tid til resocialiserende arbejde og samtaler med de indsatte. Den første aktivitet, Røde Kors igangsatte for målgruppen, var fængselsbesøgstjenesten, men med aktiviteterne Primus Motor og Kickstart har vi sikret, at Røde Kors også kan være til stede i den første svære tid uden for murene.

2 PROJEKTET

Med vores tre forskellige aktiviteter på fængsels- og løsladelsesområdet har vi mulighed for at følge de indsatte fra varetægt til afsoning og efterfølgende forhåbentlig vedvarende frihed.

Vores tre aktiviteter i fængslet er:

- Fængselsbesøgstjenesten
- Primus Motor
- Kickstart

2.1 Fængselsbesøgstjenesten

I fængselsbesøgstjenesten besøger frivillige de indsatte i fængslet, arresten eller i udslusningsfængsler i 1-2 timer hver 14. dag. Vi skeler ikke til forbrydelsen eller til social baggrund og arbejder ud fra en tilgang om, at alle har ret til basal menneskelig kontakt. Med indsatsen er vi med til at sikre indsatte meningsfyldt social kontakt til verden udenfor fængslet.

Tiden i fængsel eller arrest kan være præget af isolation og stor ensomhed i et til tider hårdt miljø. Omkring halvdelen af alle indsatte får aldrig besøg af pårørende. Her kan Røde Kors frivillige tilbyde de indsatte et pusterum, en fortrolig snak om alt fra madopskrifter og sport til skam og savn – og måske få nye perspektiver på

Fængselsbesøgstjenesten i tal:

- I 2022 var der 357 frivillige besøgsvenner for indsatte over hele landet.
- 2022 fik 1208 indsatte støtte fra Røde Kors fængselsbesøgstjeneste.
- Tilbuddet om en besøgsven fra Røde Kors gælder i alle landets fængsler, arrester og udslusningsfængsler.
- På en hvilken som helst dag, er der over 4.000 mennesker, som afsoner eller afventer dom i de danske fængsler og arrester.

tilværelsen. Tiden i varetægt, hvor indsatte venter på deres dom, er speciel, da den er præget af stor uvished og bekymring om fremtiden og de pårørendes reaktioner, og her er indsatte ofte isoleret i deres eget selskab i 23 timer på et døgn. Fængselsbesøgstjenesten er vores ældste og største aktivitet på fængselsområdet, og i 2022 sikrede 357 frivillige besøgsvenner støtte til 1208 indsatte.

Besøgene er for mange af de indsatte et frirum og en begivenhed i en ellers trist kalender, som indsatte ser frem til med stor glæde. Besøgene kan være med til at bryde de indsattes isolation og hjælpe dem, så de lettere kan blive en positiv del af samfundet efter endt afsoning. Det er typisk Røde Kors' besøgsledere, fængselspræsten eller socialrådgiverne, der henviser til fængselsbesøgstjenesten.

2.2 Primus Motor

Der løslades årligt omkring 6.000 indsatte. Næsten hver tredje modtager ny dom igen inden for to år efter løsladelse, Årsagen til tilbagefald til ny kriminalitet findes blandt andet i usikre boligforhold, skrøbelige sociale netværk, løsladelse til gæld og en plettet straffeattest, der for mange kan gøre det svært at indgå på arbejdsmarkedet.

Primus Motor er en mentorordning, der er med til at støtte de løsladte i en tilværelse uden kriminalitet. Et forløb i Primus Motor starter typisk i den sidste del af en indsats afsoning. Her tilknyttes den indsatte to Røde Kors-frivillige, der med et medmenneskeligt engagement støtter den løsladte i det kaos, der ofte venter, når fængsel bliver til frihed. Et forløb i Primus Motor kan strække sig til et år efter løsladelse.

Udover den værdi, som relationen til de to mentorer har i sig selv, består mentorstøtten typisk af hjælp til uddannelse, arbejde, økonomi, bolig, sundhed og netværksdannelse. Primus Motor er med til at sikre indsatte og løsladte en mentorordning, som kriminalforsorgen ikke har mulighed for at tilbyde. Kriminalforsorgens mentorindsats er udelukkende for indsatte i tilsyn med størst risiko for at begå ny kriminalitet. Med Primus Motor er vi med til at tilbyde en indsats til en målgruppe, der i mange tilfælde ville være overladt til sig selv. Ved udgangen af 2022 har vi igangsat 190 forløb. Vi er landsdækkende og aktiviteten blev i 2022 understøttet af 120 frivillige.

Primus Motor i tal:

- 48 indsatte fik i 2022 tildelt mentorstøtte fra Primus Motor.
- I alt er der ved udgangen af 2022 igangsat 190 forløb.
- Antal frivillige i 2022: 120.
- Primus Motor tilbyder mentorstøtte i alle landets 98 kommuner.

2.3 Kickstart

Kickstart tilbydes til unge varetægtsfængslede i alderen 17-25 år, som starter varetægt i Aarhus, Kolding og Enner Mark Arrest. Udviklingen af Kickstart er sket i tæt samarbejde med personalet i Aarhus Arrest. Overgangen fra frihed til varetægtsfængsling og en isolationslignende hverdag med kun få helt basale rettigheder kan virke meget voldsom for de unge, som er vant til at have et socialt netværk

omkring sig. Samtidig er tiden i arresten præget af usikkerhed for fremtiden. De unge har endnu ikke modtaget dom, og ved derfor ikke hvad fremtiden bringer.

I Kickstart giver vi de unge mulighed for at blive tilknyttet en frivillig. Den frivillige kommer fra den unges løsladelseskommune, og følger den unge hele vejen igennem frihedsberøvelsen og indtil et år efter løsladelse. Frihedsberøvelsen kan være forbundet med mange overgange – fra arrest til arrest, fra arrest til fængsel, fra fængsel til frihed og ind imellem via andre institutioner. Samtidig er den unge midt i overgangen til voksenlivet, som kan være vanskelig, hvis man i forvejen er udsat.

Den frivillige inspirerer og støtter den unge med en ambition om, at indsatsen kan sætte gang i tanker hos den unge om en fremtidig tilværelse med uddannelse og uden kriminalitet.

Willy (t.v.) er tidligere mentor i Primus Motor, hvor han hjalp Michael (t.h.). I dag er Willy engageret i Kickstart. Foto: Kristian B. Willumsen

Muligheden for at følge de indsatte under hele frihedsberøvelsen kan være en styrke i forhold til fastholdelse af de indsatte - at de ikke tilknyttes nye frivillige, når varetægt afløses af afsoning. Indsatsen i Kickstart er mentorpræget, og de frivillige forsøger sammen med den indsatte at lægge en plan for fremtiden, hvor kriminalitet erstattes af uddannelse, job og sunde fællesskaber. Afsættet er altid den unges ønsker og behov.

Fælles for vores indsatser er et stærkt ønske om at være noget for en særligt udsat målgruppe, og at vi med vores støtte kan være med til at forhindre tilbagefald til ny kriminalitet. Støtten er i høj grad også båret af en vilje og dedikation til at yde omsorg og være der for en gruppe særligt sårbare mennesker.

En af vores absolutte største styrker på fængselsområdet er, at arbejdet bæres af frivillige kræfter. Det efterlader de indsatte med et indtryk af, at hjælpen er oprigtig, og vi har derfor lettere ved at bryde barrierer og indgå en dialog med de indsatte, end hvis vi repræsenterede en myndighed.

Kickstart i tal:

- Kickstart støtter unge, som skal løslades til alle landets kommuner
- I 2022 tog 42 unge varetægtsfængslede del i Kickstart
- Kickstart afsluttede som pilotprojekt i 2022. Målet er at skalere indsatsen til flere arrester fra 2023
- 83 pct. af de unge i Kickstart fortæller i en evaluering fra Oxford Research/2022, at de er blevet mere bevidste om deres fremtidsmuligheder – samt at støtten fra frivillige motiverer dem til at holde fast i planer for en fremtid uden kriminalitet.
- Unge er mere sårbare overfor tilbagefald til kriminalitet end andre aldersgrupper

3 MÅLGRUPPE

Vores aktiviteter på fængselsområdet er primært for varetægtsfængslede, dømte og tidligere indsatte, men støtten medfører også aflastning for pårørende og personalet i de danske fængsler, arrester og pensioner.

4 SAMARBEJDSPARTNERE

Vi har et tæt samarbejde med Kriminalforsorgen og personalet i de 13 fængsler, 34 arrester og 6 udslusningsfængsler, hvor vi er til stede med en eller flere af vores aktiviteter.

5 STØTTEBEHOV

Med venskabsmidler fra jeres afdeling kan I være med til at sikre frie midler til vores arbejde på fængsels- og løsladelsesområdet. Støtten skal være med til at understøtte og videreudvikle vores eksisterende aktiviteter og sikre, at vi hjælper en særlig udsat målgruppe til gavn på både individ og samfundsplan.

6 BAG OM VENSKABSPROJEKTERNE

Med venskabsprojekterne er det muligt for din afdeling at støtte det nationale og internationale arbejde, der gennemføres af Røde Kors i Danmark og partner Røde Kors/Halvmåne selskaber.

I Danmark og i adskillige af Røde Kors i Danmarks partnerskabslande er der venskabsprojekter, som din afdeling kan støtte. Alle venskabsprojekterne har lige stort behov for bidragene fra afdelingerne, da bidragene medfinansierer projekternes planlagte aktiviteter for sårbare lokalbefolkninger.

Hvilken forskel gør vores støtte?

Jeres støtte bidrager til:

- At nå flere sårbare mennesker i Danmark og i verden.
- At sikre det økonomiske fundament for Røde Kors i Danmarks udviklingsprojekter.
- At Røde Kors i Danmark kan igangsætte større projekter med andre donorer, hvor det kræves, at Røde Kors i Danmark selv bidrager til finansieringen.
- At Røde Kors i Danmark kan have fokus på udvikling af lokalafdelinger og frivillige, der er vigtige i Røde Kors bevægelsens tilgang til udvikling.

Hvilket venskabsprojekt skal vi vælge?

Alle venskabsprojekter har behov for støtte. Læs projektbeskrivelser for hvert enkelt land i Frivilligshoppen:

<https://shop.rodekors.dk/collections/frivilligshop>

I kan også få input fra Afdelingernes Internationale Arbejde på Landskontoret. Skriv til os på aia@rodekors.dk, eller inviter os ud til et oplæg på bestyrelsesmødet, i butikken eller ved generalforsamlingen om Venskabsprojekterne.

I kan også selv finde en foredragsholder på:

<https://www.rodekors.dk/foredragsholder>

Endelig kan I følge med i nyhederne fra Venskabsprojekterne her:

<https://mitrodekors.dk/venskabsnyheder>

Vi vil gerne støtte - hvad nu?

- Gå ind i Frivilligshoppen på Mit Røde Kors og rul ned til 'Venskabsprojekter' <https://shop.rodekors.dk/collections/frivilligshop>
- Vælg det, eller de projekter I vil støtte og anfør, hvilket beløb I vil støtte med.
- Tryk derefter på 'Læg i indkøbskurv'
- Udfyld 'Kontaktinformation' og 'Faktureringsadresse' og tryk: 'Fortsæt til betaling.'
- OBS: Under de enkelte projekter kan I bestille en eller flere gratis plakater. Vælg antal, 'læg i indkøbskurv' og udfyld kontakt- og leveringsformularen.

Tak for jeres støtte !